

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ७ तह, बरिष्ठ अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	शासकीय व्यवस्था र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	विषयगत	८ प्रश्न X ५ अङ्क ६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा, समूह सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	८ प्रश्न X ५ अङ्क ६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने **प्रश्नसंख्या र अङ्कभार** यथासम्भव सम्बन्धित पत्र, विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन नभएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०७८।०५।१२

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ७ तह, बरिष्ठ अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र - शासकीय व्यवस्था र संस्थागत ज्ञान

खण्ड (क) - ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

1. **शासकीय व्यवस्थाका विविध पक्षहरू (२० अङ्क)**
 - 1.1 नेपालको संवैधानिक विकास र वर्तमान संविधान
 - 1.2 सरकारको कार्यक्षेत्र, राज्यअङ्गहरूशक्तिका काम, कर्तव्य र अधिकार
 - 1.3 राज्यशक्तिको बाँडफाँड, शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलन तथा नेपालमा यसको अभ्यास
 - 1.4 लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र नेपालमा यसको अवस्था
 - 1.5 संघीय शासन प्रणाली, अन्तर सरकार व्यवस्थापन र नेपालमा यसको अवस्था
 - 1.6 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, आधारभुत मान्यता, विशेषता र चुनौती
 - 1.7 सरकार तथा सार्वजनिक संस्थान र कम्पनीहरूबाट प्रवाह गरिने सेवाहरू, सेवाको एजेन्सीफिकेशन, सेवा प्रवाहमा समस्या, वर्तमान अवस्था र चुनौती
 - 1.8 सेवा प्रवाहमा तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
 - 1.9 सुशासन, नैतिकता, सदाचार र व्यवसायिकता
 - 1.10 सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग, सो को अवस्था, संभावना र चुनौतीहरू
 - 1.11 विद्युतीय शासन (E-Governance)
 - 1.12 सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक समावेशीकरण
 - 1.13 विद्युतीय अपराध (Cyber crime), मिलेमतो (Cartelling), एकाधिकार (Monopoly), भ्रष्टाचार र मुद्रा निर्मलीकरण (Money Laundering)
2. **सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन (२० अङ्क)**
 - 2.1 सार्वजनिक प्रशासन तथा व्यवस्थापनको अर्थ उद्देश्य
 - 2.2 सार्वजनिक प्रशासनको वदलिंदो अवधारणा
 - 2.3 सार्वजनिक व्यवस्थापनमा मानव संशासन व्यवस्थापन
 - 2.4 व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू र यसका नवीनतम प्रवृत्तिहरू
 - 2.5 व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, निर्णय प्रकृया, संगठनात्मक व्यवहार, समूहकार्य, समूह गतिशीलता र कार्य संस्कृति
 - 2.6 संस्थागत सुशासन र सामाजिक उत्तरदायित्व
 - 2.7 सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्यांकन
 - 2.8 सार्वजनिक व्यवस्थापनमा सदाचार र आध्यात्मिकता (Spiritualism)
 - 2.9 सार्वजनिक कोषको प्रयोगमा नैतिकता र नैतिकताका सवालहरू (Ethics and Ethical issues)

खण्ड (ख) - ६० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, ४ प्रश्न × १० अङ्क)

3. **हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको सामान्य जानकारी (१५ अंक)**
 - 3.1 कम्पनीको परिचय, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था र चुनौती
 - 3.2 कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू
 - 3.3 कम्पनीको कर्मचारी विनियमावली, २०६८
 - 3.4 कम्पनीको आर्थिक प्रशासन तथा खरिद विनियमावली, २०६८
 - 3.5 कम्पनीको ऋण तथा स्वपूँजी लगानी सम्बन्धी कार्याविधि, २०७८
 - 3.6 कम्पनीको राणनीतिक योजना

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ७ तह, बरिष्ठ अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

4. **नेपालमा ऊर्जा: (१५ अंक)**
 - 4.1 जलविद्युत उत्पादन, वितरण तथा व्यापारको अवस्था र सम्भावना
 - 4.2 जलविद्युत विकास तथा लगानीका संभावना र चुनौती
 - 4.3 जलविद्युत उत्पादनमा निजी क्षेत्रको भूमिका
 - 4.4 वैकल्पिक ऊर्जाको अवधारणा र सम्भावना
 - 4.5 जलविद्युत विकास नीति, २०५८
 - 4.6 जलश्रोत ऐन, २०४९ र जलश्रोत नियमावली, २०५०
 - 4.7 विद्युत ऐन, २०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
 - 4.8 नेपाल सरकारको आवधिक योजना र बजेट (जलस्रोतसँग सम्बन्धित भाग मात्र)
 - 4.9 जलविद्युत लगानीमा जोखिमका क्षेत्र, जोखिमको पहिचान, विश्लेषण तथा व्यवस्थापन
5. **अनुसन्धान र अध्ययन विधि (Research Methodology) (१० अंक)**
 - 5.1 नेपालको आर्थिक, वित्तीय तथा संगठित क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयहरूमा गरिने अनुसन्धान र अध्ययन विधि (Research Methodology),
 - 5.2 तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, विश्लेषण तथा निष्कर्ष निकाल्ने तरीका,
 - 5.3 अनुसन्धान प्रस्ताव र प्रतिवेदन तयारी
6. **सम्बद्ध कानूनहरू (२० अंक)**
 - 6.1 नेपालको वर्तमान संविधान
 - 6.2 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
 - 6.3 आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
 - 6.4 मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
 - 6.5 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
 - 6.6 लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
 - 6.7 वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
 - 6.8 विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
 - 6.9 कम्पनी ऐन, २०६३
 - 6.10 बोनस ऐन, २०३०
 - 6.11 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७५

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ७ तह, बरिष्ठ अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - ५० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, ३ प्रश्न × १० अङ्क)

1. **लेखा र लेखा प्रणाली सम्बन्धी आधारभूत अवधारणा (१० अङ्क)**
 - 1.1 लेखाको अवधारणा, उद्देश्य, महत्व र सिद्धान्तहरू
 - 1.2 दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय र महत्व
 - 1.3 वित्तीय, लागत तथा व्यवस्थापकीय लेखा प्रणालीको सामान्य जानकारी
 - 1.4 पुँजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
 - 1.5 लेखांकन समायोजन (Accounting adjustments) - Accruals and Outstanding - Prepaid Expenses - Reconciliation of Accounts – Adjustments
 - 1.6 उत्तरदायित्व लेखा प्रणाली (Responsibility Accounting) को अवयव, आवश्यकता
2. **व्यावसायिक लेखा (२० अङ्क)**
 - 2.1 लेखाङ्कन समीकरण (Accounting Equation)
 - 2.2 खाता सूची (Charts of Accounts)
 - 2.3 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, तयार पार्ने विधिहरू, संतुलन परीक्षण नमिले कारणहरू र मिलाउने तरिका
 - 2.4 लेखा सम्बन्धी त्रुटीहरू (Accounting Errors), त्यसले वित्तीय विवरणमा पार्ने प्रभाव र त्रुटी सच्याउने तरिका (Rectification)
 - 2.5 बैंक हिसाब मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement): अर्थ, उद्देश्य तथा मौज्जात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरू
 - 2.6 स्थिर सम्पत्ती तथा जन्सी सामानको लेखा तथा भौतिक परीक्षण
 - 2.7 ह्रास कट्टी (Depreciation) को परिचय, आवश्यकता र विधि
 - 2.8 आय विवरण (Income Statement), वासलात (Balance Sheet), नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement) र शेयर पुँजीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of changes in equity)
 - 2.9 नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (Nepal Financial Reporting Standard/NFRS) को परिचय, आवश्यकता र महत्व एवम् वित्तीय विवरणमा उद्घोषण (Disclosure) को उपदेयता
3. **आर्थिक प्रशासन (१० अङ्क)**
 - 3.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
 - 3.2 बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
 - 3.3 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
 - 3.4 वित्तीय योजना (Financial planning)
4. **लेखा परीक्षण (१० अङ्क)**
 - 4.1 लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
 - 4.2 आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र यसका तरिकाहरू
 - 4.3 आन्तरिक लेखा परीक्षण र अन्तिम लेखा परीक्षण
 - 4.4 लेखा परीक्षणको प्रकार : कार्यमूलक लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन लेखा परीक्षण, कर लेखा परीक्षण
 - 4.5 बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
 - 4.6 नेपाल लेखा परीक्षणमान (Nepal Standards on Auditing) को सामान्य जानकारी
 - 4.7 सरकारी स्वामित्वका संगठित संस्थाको लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था
 - 4.8 सामाजिक तथा जनलेखापरीक्षण (Social and Public Audit) र सार्वजनिक सुनुवाई (Public Hearing)

खण्ड (ख) - ५० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क, ३ प्रश्न × १० अङ्क)

5. Project Management and Financing (२५ अङ्क)

- 5.1 Project management Cycle
- 5.2 Use of network models like CPM, PERT, manpower planning and resource scheduling
- 5.3 Project monitoring and control
- 5.4 Challenges of project management in Nepal
- 5.5 Corporate planning, strategic management & corporate social responsibility
- 5.6 Tools and techniques of project appraisal for project financing
- 5.7 Principles and practices of consortium financing.
- 5.8 Risk Management: Nature and types of Risk, Identification, Analysis and Mitigation of Risk
- 5.9 Tools and techniques of project financing and construction management

6. Financial Management (२५ अङ्क)

- 6.1 Financial Analysis: Methods of financial analysis such as benefit cost ratio, internal rate of return, net present value, payback period
- 6.2 Break-even Point Analysis, Working Capital Management, Capital Structure and Cost of Capital,
- 6.3 Ratio Analysis: Liquidity Ratios, Profitability ratios, Activity Ratios, Leverage Ratios, Productivity Ratios
- 6.4 Investment Management and Portfolio Management
- 6.5 Status of Capital Market and Financial Instruments in Nepal.
